

DRIE VERDWAALDE STUKKEN UIT HET ARCHIEF VAN O.L.VR.TER HOYEN, BEGIJNHOF TE GENT

DOOR

A. CASSIMAN

A. HET DENOMBREMENT VAN EEN TIENDE TE • KRUISSHOUTEM

In het O.L.V. Begijnhof ter Hoyen in Gent, dat in de XIIIe eeuw ontstond, bestaat het Huishoveconvent, beter Ayshoveconvent, dat in 1652 herbouwd is door de meesteres Margareta Mast. De stad Gent schonk een toelage van 16 p. 13 s. 4 gr., om de onkosten te helpen dekken ¹.

Zeker was Aelidis van Ayshove grootmeesterigghe of grootjuffer van dit begijnhof ten jare 1266 en 1270 ². Een familie van Machelen-Ayshove is in de geschiedenis van Vlaanderen gekend en speelde zelfs ene rol in het politiek leven van de XIIe en XIIIe eeuw. Waarschijnlijk heeft dit geslacht het Ayshoveconvent gesticht en begiftigd. Immers, het Begijnhof ter Hoyen bezat tot in 1795 te Kruishoutem een behuisde hofstede met de landen daarmede gaande, 29 bunder 2 dagwand en 69 roeden groot. Deze hofstede was in 1571 verpacht aan Jan de hondt, in 1699 aan Pieter van de wiele voor 45 p. groot 's jaars en verder de seminarierente, heerlijke kerkelijke renten, punting, zetting en belasting. Daarenboven pacht Loys de byter zes dagwand land, waar men het noemt: de Gaversche ³.

Dit eigendom ligt te Kruishoutem in de buurt van de Karreweg of de oude heerweg Gent-Kortrijk en de oude Pontweg over de Leie te Olsene, nabij de Tichelbeek en de Gavermeersen, ook 's Borggravenmeersch geheten.

De hoeve ligt in het leen « Het Audenaertsche », van het Pamelehuis gehouden en aldus van Dendermonde. De tweede helft van Kruishoutem was leenroerig afhankelijk van de Oude man te Oudenaarde. Aardrijkskundig gesproken ligt het begijnengoed in het Leiegebied en het Ayshof in het Scheldegebied. Het begijnengoed sluit aan bij Hauthemcoutre, het leen ten Haute in Olsene en de nu verdwenen bossen van Machelen. Menig litteken hier wijst op Holthem, dat zich uitstreckte tot aan de Vijve.

(1) Stadsarchief Gent : register : toelagen tot bouwen XVIIe eeuw.

(2) Archief O.L.V. ter Hoyen : Doos I, karters.

(3) Stadsarchief Gent. — 20e penning : cohier Cruushauthem.

We vonden in het archief ter Hoyen de stichtingsakte van het Ayshovenconvent niet, doch wel een akte van Jan van Audenaerde, waardoor hij de begijnen van alle last en karwei ontslaat (1273) door de zoon Arnulf in 1275 bekrachtigd ⁴. In 1291 schenkt Olivier van Ayshove met toestemming van Jan van rode, zijn schoonbroeder en heer van Ingelmunster, 10 b. land, die Hendrik van Rusingh in leen had van Jan van Oudenaerde, heer van Rosoi en Borgh geheten ⁵.

Dat deze gronden in 1291 BORCH heten of BORCHT in 1704 — zoals dat verder blijkt — stemt tot nadenken, temeer omdat de omgeving Eys(er)berg heet en de heren van Ayshove niet ver van daar de Pladijsbosch d.i. Platte Ysbosch in eigendom hielden.

Het stuk dat volgt is het denombrement van een tiende TER BORCHT te Kruishoutem in de Kwade straat, in 1704 nog afhankelijk van Ayshove. Dit leen, in aalmoes aan de infirmerie van ter Hoyen geschonken, is niet vermeld in de leen- en renteboeken van Kruishoutem.

Dat Ayshove in het denombrement is opgegeven als te Gent, is geen vergissing. Ayshove had een hof in de Savaenstraat. De naam Ayshove treedt — naar mijn weten — plotseling op ten jare 1230 met Daniel van Machelen, echtgenoot van Elisabeth vandewoestyne, filia Philips, heer van Bevere (Oud.). Hij is de gelukkige bezitter van de tol van Gent (ten dele), van gronden te Sanderswal en van het huis in de Savaenstraat ⁶. Zijn oom sneuvelde te Bouvines, zijn vader werd krijgsgevangen (1214). Heeft Daniel van Machelen daarom gekregen wat aan de burggraaf van Gent ontnomen was? De tol van Ayshove aan de Veebrug te Gent had eenmaal zijn geschiedenis, welke ons heel wat hoofdbrekens heeft gekost en denkelijk ook eens het licht zal zien.

Hiernavolgend document en de twee andere stukken zijn oorspronkelijk uit het archief ter Hoyen en kwamen toevallig in ons bereik ⁷.

(4) Archief ter Hoyen : karters I : doos.

(5) Archief ter Hoyen doos I, karters.

Henri Rusingh van Houtaing verkoopt een tiende te Kortrijk aan de bisschop van Doornik (Arch. de Lille, Série B, n° 1570. Staan we hier voor Houtem en niet Houtaing? Het inventaris van de Rekenkamer schrijft ook Wercquin, waar zeker Werken bedoeld is: het gaat over S. Clarenklooster, naar Petegem-Oudenaarde overgebracht.

(6) Het archief van Groene Briel en stadsarchief te Gent, bevat hierover belangrijke karters.

(7) de Eerw. Heer Jan Winnepenninckx heeft me bereidwillig de drie perkamenten ter inzage geschonken. Waarvoor hier beste dank.

N.B. — De Infirmaria of Fermerie was opgevat als hospitaal, ziekenhuis of Godshuis voor bejaarde begijntjes... De infirmaria was bewoond door zieken of geprebeerde begijntjes die er definitief gevestigd waren en kostgangers, die er slechts tijdelijk verbleven... De menigvuldige fondaties waarmede deze instelling doorgaans verrijkt werd, verzekerden haar zeer aanzienlijke inkomsten en stelden haar in het bezit van uitgestrekte landgoederen, hetgeen toeliet de inwonenden overvloedig te bedélen. (PHILIPPEN : *Onze begijntjes*. De vier seizoenen 54, blz. 98.)

DE TIENDE TER BORGHT

Ick Philips francois de Meulemeester, heere vande heerlickheden ende leenhove van ter Loven ende vander helst, Balliu van het graefschap ende leenhove van Ayshove binnen ghent bekenne ende verclaere bij dese lettren van recipisse, dat joncvrouwe Isabelle de key, grootmeesterigge van het begijnhof van onse lieve vrouwe ter hoeyen binnen ghent mij heeft ghedaen rapport ende overghegheven het denombrement van een leen thiende groot de twee schooven van drie ghenaeamt de thiende ter borght gheleghen binnen de prochie van Cruyshautem ende ghehouden in manschap van hooghe ende moghende heere mher Glaude Albert Florent de jauche dict de Mastaing, grave van Ayshove, van Cruyshautem, etc. ende dat van sijn leenhof van Ayshove van welck denombrement den inhauden hier naer volgt van woorde tot woorde.

Dit naervoeghende is de grootde ende denombrement van een leen dat ick Isabelle de key, grootmeesterigge van het begijnhof van onse lieve vrouwe ter Hoeyen binnen ghent over de fermerie van hetselve begijnhof houdende leen in manschap van hooghe en moghende heer Glaude Albert Florent de Jauche dict de Mastaing, grave van Ayshove, van Cruyshautem etc. ende dat van het leenhof van Ayshove binnen ghent, welck leen is een thiende ghenaeamt de thiende ter Borght, haer bestreckende en liggende in de prochie van Cruyshautem in een beloop ter quaederstraeten op diverssche landen, te weten van drij schooven de tweegehens de kercke van het voornomde Cruyshautem ende welke den derden schoof vande thiende toebehoort, die deselve kercke op de selve landen is heffende ter causen van de heylich kruys thiende an haer competerende ende welcke heylich kruys thiende gheen leen en is, wordende de volle thiende bijde voors, fermerije ende kercke alsoo ghehaelt op de naervolghende landen.

Alvooren op een stuck lants competerende an Joos Dierickx fr Lievens, groot een vierendeel sestigh roeden, oost daeran de kercke van Cruyshautem, zuyt de kercke van nazarette, west den vornomden Dierickx ende noort de straete, behaudens dat de thiende op het noorteynde van hetselve stuck lants wordt gheheft bij den heer van Cruyshautem.

Item een stuck lants toebehoorende ande kercke van Cruyshautem, groot een vierendeel twee en dertigh roeden, oost dhoirs Inghel Dierickx, suyt de kercke van nazarette, west Joos Dierickx fs Lievens ende noort de straete, heffende den heere grave van Cruyshautem de thiende op het noorteynde van hetselve lant.

Dhoirs Inghel Dierickx van een stuck groot omtrent vijf hondert lants oost Gillis de vlaminc fs Lieven, zuyt de kercke van nazarette, west de kerke van Cruyshautem ende noort de voornomde hoirs Dierickx ende de straete, behaudens dat der voornomden heere grave van Cruyshautem de thiende heft op het noorteynde van het selve stuck lants.

Lowys goeminne causa uxoris van een stuck groot twee en seven-tich roeden oost Gillis de vlamynck, zuyt ende west dhoirs van Inghel Dierickx ende noort de straete, daerop den heere grave van Cruyshautem heft de thiende op de noortsijde ende de fermerie met de kercke van Cruyshautem voor het minste deel van het stuck op het zuyteynde.

De weduwe ende hoirs van Adrian de lantsheere op een bunder een vierendeel vierentneghentich roeden daerin begrepen hunne hofstede, oost de quaedestraet, zuyt Pieter steuperaert, west Gillis de vlamynck met het wederdeel ende noort de straete, heffende den heere grave van Cruyshautem de thiende op den noortcant vandit lant jehgens de straete.

Gillis de vlamynck fs Lievens van twee vierendeelen een roede, oost de weduwe ende hoirs Adriaen de lantsheere met het wederdeel, zuyt dezelve ende Joos raes, west dhoirs van Inghel Dierickx ende Lowys goeminne causa uxoris ende noort de straete, maer den heere grave van Cruyshautem heft de thiende op den noortcant jehgens de straete.

Pieter steuperaert van een bunder vier en tachtich roeden, oost de quaederstraete ende denselven steuperaert, zuyt Maria mestdagh, west de voorseyde fermerie ende dhoirs van Adriaen de lantsheere met hun voorseyde hofstede ende noort deselve hoirs met deselve hofstede.

Dhoirs Adriaen de lantsheere van een vierendeel twee roeden, oost Pieter steuperaert, zuyt voorseyde fermerie, west Joos claes ende noort Gillis de vlamynck.

Jan Raes een vierendeel twintich roeden synde voor desen begrepen ghewesen samen met de voorgaende partije oost dhoirs van Adriaen de lantsheere, zuyt de voorseyde fermere west de kercke van nazarette ende noort Gillis de vlamynck.

De kercke van nazarette van vier bunderen twee vierendeelen sesenseventich roeden en half, oost Joos Raes de voorseyde fermerie Pieter steuperaert ende de straete, zuyt de kercke van Ste Michiels binnen ghent, Sr Joos lenssens ende jor. Fransoys vande kerchove, west sr. Jan verschaffelt ende de voorseyde kercke van Ste Michael ende noort Joos Dierickx, gheseyt frere de kercke van Cruyshautem ende dhoirs van Inghel Dierickx, heffende nochtans de voors. fermerie ende de kercke van Cruyshautem van dit lant alleenelick de thiende als vooren op ontrent een bunder ende twee vieren deelen, heffende het personat de thiende op het resterende lant van dit article naest den zuytcant.

De voors. fermerie van ter Hoeye van een vierendeel sesenveertich roeden, oost Pieter steuperaert, zuyt Maria Mestdagh, west de kercke van nazarette, noort Joos Raes ende dhoirs van Adriaen de lantsheere.

Pieter steuperaert van een stuck groot een half bunder, oost de quaedestraete ende zuyt-west ende noort denselven steuperaert.

Ende ten laetste Joannes Raes van de hofstede daer hij woont, groot twee vierendeelen twee roeden, oost dhoirs Inghel vanderlooven, zuyt het personat van deynse ende denselven Raes met het stuck ghenaept den heyndrick ende noort de straete.

Deze leenthiende competerende ande voors. fermerie van over veel hondert jaren is in de eeuwen van een duust drij hondert gheamortiseert

ende gheconsenteert te blijven in dooder hant ande selde fermerije bij wijlent de voorsaeten van den voornomden heere grave staende nietmin tsynder trouwe ende waerhede ende ter doot ofte ter veranderinghe ten reliefve vande beste vrome van drijen ende twintich schellinghen paris van camerlinghgelt ende ter vertieringhe bij coope ofte anderssints ten thiende penninck van dat die ghelt relief ende camerlinghgelt als vooren, sood at dit niet anders subject en is als andere leenen sijnde in levende handen.

Aldus gheve ick dit leen uyt den naeme van het voornomde begijnhof ende fermerie over an dheer Philipe fransoys de Meulemeester, Bailliu van het voornomde graefschap ende leenhof van Cruyshautem met protestatie indien daer iet min ofte mier toebehoort dan voorseyt is, dat tselve sal staen ter correctie van mannen van leene van den voornomden hove wiens huysghenoote ick ben. In teecken der waerheyt hebbe ick dit gheteeckent ende gheseghelt den vierden october een duust seven hondert viere (1704) ende was onderteeckent J. DE KEY ende gheseghelt metden seghel vande voors fermerien roode hostie ghedrukt op wit papier, waarmede deselve joe de key in haere voorseyde qualiteyt heeft voldaan in behoorelicke forme an haere obligatie van rapport ende denombrement.

In kennisse der waerheyt hebbe ick dese lettren van recipisse onderteeckent ende sijn gheseghelt met den segel van saecken van het voornomde graefschap ende ghecontersegheelt met den mynen den 17 december 1704.

Ph. de Meulemeester
ter Looven

N.B. — Zegel de Jauche: twee schilddragere van de oude Man te Oudenaarde; schild met gravenkroon, waarop twee dwarsstrepen en twee staande leeuwen afgewisseld.

Spreuk: Comitatus aisinum causam.

Het conterzegel: een arm met pen in de hand; fantasieomlijsting.

B. DE BIBLIOTHEEK VAN SIMON BORLUUT

De naam Borluut klinkt te Gent als een hamerslag, de eeuwen door. Oud-schepen Simon Borluut op 't Zand was in 1488 gestorven. Hij was de zoon van Simon sr., die een eerste huwelijk had aangegaan met Barbara vanderperre, daarna met Elisabeth van raveschoot. De zoon Simon huwde Elisabeth de grutere, die eenmaal weduwe geworden, het begijnhof ter Hoyen betrok en haar bibliotheek aan het begijnhof vermaakte om te bewaren, te gebruiken, uit te lenen aan vrienden en kennissen mits geschreven ontvangstbewijs. De boeken moeten met zorg bewaard blijven tot heil van de zielen.

Onderstaande boekenlijst bevat 70 nummers: al geestelijke lectuur. Is er een schifting gebeurd? Want er waren nog andere boeken, zo blijkt uit de lijst van S. Claraklooster. Zuster Sapientia Triest had in

dit sticht een boek gebracht, dat ze gekregen had van Elisabeth de grutere.

Spijtig dat de lijst niet zo goed verzorgd is als deze, uitgegeven door L. Willems in het Tijdschrift voor Boek- en Bibliotheekwezen 1912 en getrokken uit het archief van S. Claraklooster te Gentbrugge. De lijst van ter Hoyen dagtekent vóór of kort na 1499 en is dus ouder dan de opgave van S. Claraklooster, geschreven in 1508.

Dit naervolghende sijn de boucken die Joncfr. Elisabeth sgruters, weduwe van wylen Symoen borluut ter saligher ghedachtenisse gheordineert ende ghegheven heeft den begijnhove vander hoeyn om die te orborne te verwarene ende oec te leenene als daeromme ghebedén werden. Sonderlinghe van eeneghen van haren ofte Symoens vrienden (ende ande diese begheerende syn)⁸ altoes met een cleen cedullen oft syrographie daeraf nemende vanden ghenen diese ontleenen. Want dat was de selve Joncfr. ter salecher memorie sterkelic begheerende in haren levne ende es oec haren utersten wille gheweest. Dat alle deghenen daer dese boucken onder rusten sullen, neerstelic toesien, dat sy niet ghescheeden, verouckeloest noch verloren en werden, maer ghetrouwelic bewaert ende bescut tot salicheit der sielen.

Ten eersten tsomerdeel vander gulden legende	I
Ten tweesten de gulden legende vanden winter	deel II
Ten derden den bouc vande translatie van suster colette	III
Item eenen bouc die in haut XXX sermoenen vanden gheden	den vierden.
Item eenen bouc hoe haer een siele naect sal hauden.	
Ende hij es ghescreven in vransine	Vsten.
Item eenen exemplare Deerste exempel es van abraham ende sijn nichte	VIste.
Item een exemplare ende es ghetrocken hutten bouc van den hauden vaderons	VII
Item eenen bouc hoe de XII gheslachten van Israel toe quaemen	VIII
Item eenen bouc vande epistelen ende de lessen diemen in de quateremperen haut sinct ende leest binnen den jare. Ten eersten van den advent	IX
Item eenen bouc hoe men therte bereeden sal	X
Item den bouc vanden geestelicken upclemminghe	XI
Item eenen bouc van CCC exempelen, deerste es dat wy alle sonden wech doen ende alle deuchden voert gaen	XII
Item een bouckin vander temptacien, in drien ghedeelt	XIII
Item een bouckin vander goddeliker gracien	XIII
Item een bouckin van de XV blysschepen	XV
Item een bouckin van dat ons heere starf ant cruce ende dat wy ons voughen sullen tot synder helegher passien	XVI
Item een bouckin dat heet den roesen crans van der pas-	

(8) Is in de tekst geschrapt.

N.B. — Eén boek is in de Franse taal; er zijn twee liederboeken.

sien ons heeren	XVIII
Item een bouckin van den helegghen gheloeve	XIX
Item een bouckin met vele curte leeringhe	XX
Item een bouckin van S. Jheronimus in een epistele die hy screef tot eender maghet synder geesteiker dochtere	XXII
Item een bouckin der sonderlinheit der maechden boven anderen helegghen	XXIII
Item een bouckin het heet synde Sente bernaerts biechte	XXIII
Item een bouckin van LXIII capittelen van vallen ende up te stane tgherechtichs smeinschen	XXV
Item een bouckin van 6LXIII capittelen vanden inwendighen sprekene van Xpus totter gheloeveggher siele	XXVI
Item een bouckin want al onsen troest hope verdiente welvaert ende salichede es in dat lyden ons heeren ghelegghen es	XXVII
Item een bouckin dat Jhs Xps spreekt tot synder ghemynder dochter om huwer groeter oetmoedeghe begheerten	XXVIII
Item een bouckin vander clare discrecie ende merkelike voersienicheit vander groeter moghentheit ons heeren	XXIX
Item een bouckin al en heeft die goede meinsche altoes gheen andacht totten weerden helegghen sacramente te gane, daer omme en sal hys niet ontbeeren	XXX
Item een bouckin ghelyc dat kint sughet de melc huut der moeders borst also sughet die siele de caritate huut den wonden ons heeren, ende wat vanden lyden ons heeren	XXXI
Item een bouckin vander legenden van sente claren	XXXII
Item een bouckin van den levne van S. Elzearius	XXXIII
Item een bouckin van gheesteliken oufeninghen	XXXIII
Item een bouckin in deerste staet een hoedekin van marien	XXXV
Item eenen bouc hoe wy gode syn sculdich te dienene met siele ende met live	XXXVI
Item een bouc van dat sente pauwels screef tot den ephecien	XXXVII
Item een bouc dit seit ons heere J. Ch. tot allen meinschen diene minnen willen	XXXVIII
Item een bouckin van sermoenen die ghepredict waren in eenen vastenen Int jaer MCCCC ende LXI	XXXIX
Item een bouckin een spieghel ofte een reghel ofte een reghel der beghinnender leeke meinschen ende haut in XIX capittelen	XL
Item een bouckin geheeten Bona venture	XLI
Item een boucken gheheeten de bon	XLII
Item een bouckin de vermaninghe vanden helegghen sacramente, ende sijn XVIII capittelen. Ende es den XLIIIsten bouc.	
Item een bouckin up die principale artikelen vander passien ons heeren	XLIII
Item een bouckin vander passien onsheeren JHS Xps	XLV
Item een bouckin waerin dat hem die meinsche in thuis ons heeren saude meughen oufene ende besich maken	XLVI
Item een bouckin ghenoumt thoeykin van devocie	XLVII

- Item een bouxkin vander legende van S. Kerstine XLVIII
 Item een bouc van Sente bernaerts spyeghel XLIX
 Item een boucxkin vander vlammegher minnen, ende esden L sten.
 Item een bouc die epistelen die Cyrillus bisscop van Iherusalem LI
 Item eenen bouc van hoeghen daghen vander toecomst ons
 heeren als up den eersten dach vanden advent LII
 Item eenen bouc hoe wy ons herte opheffen sullen tot god achter-
 volghende den a.b.c. LIII
 Item eenen bouc vanden gheloove voer simpele lieden LIIII
 Item eenen bouc van IIII poynten vander⁹ ... gods ende ander
 leeringhe LV
 Item eenen bouc vanden vier hutertsen Ende es den LI sten.
 Item een boucxkin van Sente birgitte Ende es den LVII
 Item eenen bouc van Sente katheline van Syenen LVIII
 Item eenen bouc van Sente fransoys Ende es den LIX ste.
 Item eenen bouc vander passien ons heeren welke passie gheset es
 van sente bernaerdyn den minnare JHS XPS Ende es den LX sten.
 Item eenen bouc van epistelen ende evangelie metten ser-
 moenen vanden gheheelen jare LXI
 Item eenen bouc van sente bernaerdeyn sermoenen LXII
 Item eenen bouc vanden levne ons heeren JHS XPS LXIII
 Item eenen bouc vanden XXIII hauters. Ende es den LXIIIsten
 Item eenen bouc troest der zielen. Ende dat vader bouc te
 gader ghebonden. Ende es den LXVsten.
 Item den pater noster bouc den LXVIsten
 Item een liekin bouc ende eenen leynsen bouc, den LXVIIsten
 Item eenen bouc gheheeten het gheestelic caest spelt¹⁰ LXVIII
 Item een boucxkin van goede leeringhe vanden helegghen
 Sacramente LXVIII
 Item een boucxkin dat derde sermoen ende haut van dien
 telgheren. Ende es den LXXsten.
 Tghetal vanden boucken es LXX.

C. DE STICHTING BORLUUT

Wat nu volgt is de samenvatting van de verschillende punten uit het testament van Simon Borluut-De Grutere, opgesteld ten behoeve van de meesteressen in de zeven conventen. Zij moesten de rekening aanhoren, de vergeten of verwaarloosde stipulaties van het verlopen jaar bekend maken en 12 gr. in ontvangst nemen voor hun convent.

De akte bepaalt tien punten, als volgt samen te vatten:

Jaargetijde; wekemissen; sermonen door de paters predikheren: Zondaglof ter ere van O.L.V.; licht aan O.L.V. altaar, Sint-Hieronimusfeest; de jaarlijkse maaltijd; 12 gr. voor ieder convent; 15 aalmoesen te S. Elisabethsdag; voorzorgen.

(9) ... opengelaten door de schrijver.

(10) Kaartspel, kaatsspel.

Het S. Hieronimusfeest doet denken aan de voorouders van Simon Borluut, waarvan verschillende mannen de naam droegen van Jeroom.

De predikheren te Gent zijn vroeg belast geweest met de zielezorg van de begijnen in S. Elisabethshof. Een onderzoek in het archief ter Hoyen liet toe een invloed vast te stellen van de Franciscanen in tijdelijke en geestelijke zaken, zeker in de XIIIe eeuw. Door de wilsbeschikking van Borluut de Dominikanen in ter Hoyen te laten optreden, zal de invloed van de predikheren aldaar gevoelig stijgen.

Dit es de fundacie van wylen Simoen
Borluut ende myne Joncvrauwe zyne
weduwe int corte.

Ter eeren gods marien syne ghebenidyder moeder ende alle helegheyn Simoen borluut fs. Symons ende Joncv. lysbette sgruters syn gheselenede salegher ghedachtenesse beede begine inde hoye hebben heir in de hoye boven alle andre weldaden ende ghiften erfelic besedt ten eeuwighen laste vander fermerie de naervolghende fondacie ende articulen :

EERST twee jaerghetyden daer deen over wylen Simoen ghedaen sal zyn alle jare te wetene tvighelie op Sente Symoens inde dach ende sanderdaeghs de commendacien ende de zielmesse insghelycx over joncvr. lysbette voors. oec huer jaerghetyde naer huer overlyden den eersten maendach naer de processie van Sente Janshoofde tsuchtens noch de vighelie met neghen lessen naer costume ende dsisendaechs daer naer commendatie ende messe met vullen chore ten ware eenich sonderlinc beledt commende up dese daghen vanden jaerghetyden zo saude ment vrystellen ten naesten voughelyken daghe midts telken jaerghetyde gaende ten grave de priesters ende de costere aldaer lesende miserere ende deprofundis metten relecten dienende ende met winwatere ende daervooren in elc jaerghetyde te distribuerene Xs gr. es te wetene de presbyters van den choore X gr. den costere ende costerigghe elc een blancke om speinden II gr. om twee stapelkeersen ten grave IIII gr. ende de fermeriesusteren gheextimeert tot seventiene toe elc eenen gr. ende twee hondert twee ende vyftigh witte brooden ten eenen enghelschen stic te bedeelene elke binnen de hove een broot ende van diesser overschotten saude daer den armen begynkins noch een broot ende diesser dan noch bleve den huusaermen tusschen poorten gheseten omdat sy alle der zielen ghedincken souden commende telkens VIIs gr. ende also voor beede de jaerghetyden tsamen XXs gr.

Item ten TWEESTE es gheordineert drie messen de weke eeuwelic in onser vrouwen capelle binnen den voorseiden hove te wetene tzoendachs binnen de mattenen over de welvaert vaden helegheyn kerstenen ghelove ende sonderlinghe de vrienden vanden fondateurs ende andre specialic die lettelt ghemendt ghedinct ende oec svriendaechs ter weerdichede van de passie ons heeren tware in de goede weke swoendaechs lesende dan de passie voor elke van desen messen III groeten behaudens dies datmen hiertoe gheenen presbytere en neme berucht van